

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-2-131 (Muafiyet)
Karar Sayısı : 08-57/914-365
Karar Tarihi : 9.10.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN,
Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER: Hakan Suat ÖLMEZ, Fatma GÖZLÜKAYA ANGI,
Nur Seda KÖKTÜRK

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: - Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.
Meşrutiyet Cad. No:71 34430 Tepebaşı Beyoğlu/İstanbul

D. TARAFLAR

: - Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.
Meşrutiyet Cad. No:71 34430 Tepebaşı Beyoğlu/İstanbul
- Telere Telekom Kurumsal Hizmetler İletişim ve Ticaret A.Ş.
Kordonboyu Mah. Ankara Cad. No: 84 K:1 Kartal/İstanbul
- Turkcell Kurumsal Çözüm Merkezi unvanı alacak 37 firma

E. DOSYA KONUSU: Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. ile Telere Telekom Kurumsal Hizmetler İletişim ve Ticaret A.Ş. arasında imzalanan ve 37 firma ile de imzalanacak olan tip sözleşme niteliğindeki "Kurumsal Çözüm Merkezi Sözleşmesi"ne bireysel muafiyet tanınması talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 1.7.2008 tarih, 4163 sayı ile giren, eksiklikleri en son 12.8.2008 tarih ve 5268 sayı ile tamamlanan başvuru ve 19.9.2008 tarih ve 6287 sayı ile Kurum'a intikal eden Telekomünikasyon Kurumu (TK) görüşü üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin ilgili hükümleri çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 26.9.2008 tarih, 2008-2-131//MM-08-HSÖ sayılı Muafiyet Ön İnceleme Raporu, 6.10.2008 tarih, REK.0.06.00.00-130/316 sayılı Başkanlık önergesi ile 08-57 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da, bildirimde bulunulan Kurumsal Çözüm Merkezi Sözleşmelerinin, Kanun'un 4. maddesi uyarınca rekabeti kısıtlayıcı hükümler içermesi sebebiyle menfi tespit belgesi alamayacağı, Turkcell'in dikey anlaşma konusu mal veya hizmetleri sağladığı SIM kart ve kontör kart dağıtım ve aktivasyonu pazarındaki pazar payının 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde yer verilen %40'lık pazar payı eşiğini aşması sebebiyle Tebliğ'in sağladığı grup muafiyetinden yararlanamayacağı, Ancak 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartları taşıdığı ve bu nedenle bireysel muafiyetten yararlanabileceği ifade edilmiştir.

50 **H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME****H.1. Taraflar****H.1.1. Turkcell**

5 Ekim 1993'te kurulan ve 27 Nisan 1998'de T.C. Ulaştırma Bakanlığı ile 25 yıllık GSM lisans anlaşması imzalayan Turkcell'in faaliyet konuları GSM-Pan Avrupa Mobil Telefon Sistemi ihalesinde öngörülen iş hizmetleri ve PTT kanununa aykırı olmamak üzere, her türlü telefon, telekomünikasyon ve benzeri hizmetleri olarak belirlenmiştir.

Halka açık bir şirket olan Turkcell'in hisseleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) ve New York Stock Exchange'de (NYSE) işlem görmektedir. Şirketin mevcut ortaklık yapısı şu şekildedir:

60 Tablo 1: Turkcell İletişim Hiz. A.Ş. Ortaklık Yapısı

Hissedarlar	Pay Oranı (%)
Sonera Holding B.V.	%13,07
Çukurova Holding A.Ş.	%4,15
T. Genel Sigorta A.Ş.	%0,07
M.V. Holding A.Ş.	%2,32
Müflis Bilka Bilgi Kaynak ve İletişim San. Ve Tic. A.Ş.	%0,01
Turkcell Holding A.Ş.	%51
Halka Arz	%29,38
Toplam	%100

H.1.2. Telere Telekom Kurumsal Hizmetler İletişim ve Tic. A.Ş. (Telere Telekom)

Şirket GSM cihaz ve telekomünikasyon hizmetleri ve GSM şebekesi üzerinden sunulan hizmetlerin kurumsal abonelere tanıtımı ve satışı hizmetleri alanında faaliyet göstermektedir. Turkcell, bu şirket gibi 37 şirketle daha bildirim konusu sözleşmenin imzalanmasını planlamaktadır.

H.2. Sözleşmenin Konusu ve Niteliği

70 Turkcell, hakkında muafiyet talebinde bulunduğu Sözleşme'yi Kurumsal Çözüm Merkezi (KÇM) olarak faaliyet gösterecek olan Telere Telekom ile imzalamıştır. Sözleşme, Turkcell'in kurumsal müşterilerine SIM kart, kontör kart satışı ve kurumsal ürün ve hizmetlerinin tanıtımı, satışı ve gerektiğinde bu hizmetleri kullanacak olan kurumsal müşterilerin çalışanlarının hizmetler hakkında eğitilmesi işlerinin yürütülmesi için Kurumsal Çözüm Merkezi olarak tanımlanan firmaların yetkilendirilmesi hakkındadır. Sözleşme'de KÇM adı verilen firmalarca yapılacak iş ve işlemler aşağıdaki şekilde listelenmiştir:

- Kurumsal müşterilerden gelen talep ve/veya şikayet doğrultusunda işbu Sözleşme'nin 4.2.2. maddesi uyarınca Turkcell tarafından Kurumsal Çözüm Merkezi'ne bildirilmiş olan kurumsal müşterilere ve diğer tüm müşterilere her türlü kurumsal hizmetin verilmesi,
- 80 - Turkcell kurumsal ürün ve servislerinin (Turkcell'in müşterilerine sunduğu mobil uygulamalar; Grupmesaj, Toplumesaj, ekip mobil, araç takip vs.) tanıtımını ve bu ürün ve servislerin satışı için gerekli hizmetin verilmesi,
- Kurumsal müşterinin talebi halinde Turkcell tarafından onaylanmış münferit çözüm uygulamalarının (yazılım, donanım vs.) sunulması,

- Kurumsal müşteri ile ilgili hizmet dosyalarının düzenlenmesi, korunması ve zamanında Turkcell'e ulaştırılması,
 - Sözleşme'de belirtilen ve Turkcell'in sinyal ile ve/veya elden teslim ettiği tebliğ ve duyurularında belirtilen diğer iş ve işlemlerin yapılması,
 - Kurumsal müşterilere SIM kart ve kontör kartı satılması,
- 90 - Turkcell tarafından talep edilecek yukarıda belirtilen iş ve işlemler dışındaki iş ve işlemlerin yapılması.

Kurumsal müşterilere özgü bu pazarlama ve dağıtım kanalının amacının, sunulan hizmetler ve elde edilen gelir bakımından bireysel müşterilerden farklılaşan bu müşteri grubuna daha hızlı ve kaliteli hizmet sunulmasını sağlamak olduğu Turkcell tarafından ifade edilmektedir.

100 Turkcell inceleme konusu ticari ilişkide, Sözleşme konusu ürün ve hizmetlerin tedarikçisi konumunda bulunmaktadır. KÇM'ler, İmtiyaz Sözleşmesi¹ uyarınca Turkcell'in sağlamakla yükümlü olduğu mobil telekomünikasyon hizmetinin kullanıcılara sunulabilmesi için bazı Turkcell ürünlerinin yeniden satışını yapan, bazı hizmetler için de Turkcell ile kurumsal müşterileri arasında aracılık hizmeti veren teşebbüs konumundadırlar. 2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar dikey anlaşma olarak tanımlanmaktadır. Bu açıdan, Turkcell ile KÇM'ler arasında imzalanması planlanan "Kurumsal Çözüm Merkezi Sözleşmesi" bir dikey anlaşma niteliğindedir.

H.3. İlgili Pazar

H.3.1. İlgili Ürün Pazarı

110 Yukarıda belirtildiği üzere, inceleme konusu Sözleşme, Turkcell kurumsal müşterilerine SIM kart ve kontör kart satışı yapılmasına ve bu müşteri grubuna yönelik hizmetlerin pazarlanması ve satışına ilişkindir. Turkcell tarafından, Turkcell'in İmtiyaz Sözleşmesi uyarınca sunmakla yükümlü olduğu ürün ve hizmetlerin, Turkcell'in kurumsal ve bireysel abonelerinin ihtiyaçlarına göre farklılık gösterebildiği, kurumsal müşterilerin bu hizmetleri kendi ticari faaliyetlerinde kullandıkları, faaliyet alanlarına göre talep edilen hizmetlerin de çeşitlendiği ve buna bağlı olarak bu müşteri grubunun ihtiyaçlarına odaklanan birimler yaratılmasının gerektiği belirtilmiştir. Örneğin, Turkcell'in sunmakta olduğu "araç takip hizmeti"nin kurumsal abonelerce talep edilen, özel destek ve danışmanlık süreci gerektiren hizmetlerden biri olduğu belirtilmiştir. Bu tür bir hizmetin kullanımı için gerekli tanıtımın yapılması, 120 hizmetin işleyişine ilişkin test ve denemelerin gerçekleştirilmesi, kurumsal abonelerin personeline gerekli eğitimlerin verilmesi ve hizmetten yararlanılırken ortaya çıkabilecek sorunlara müdahale edilmesi gibi işlerin Turkcell adına KÇM'lerin sorumluluğu altında yürütüleceği ifade edilmiştir. Kurumsal müşterilerin de, Turkcell kurumsal hizmetlerini en sağlıklı ve etkin bir şekilde kullanabilmek ve kullanım sürecinde karşılaştıkları sorunlara kısa sürede çözüm bulabilmek amacıyla söz konusu hizmetleri sadece bu işe odaklanmış birimlerden, KÇM'lerden, temin etme eğiliminde olacakları anlaşılmıştır.

¹ 13.3.2006 tarihli "GSM-PAN Avrupa Mobil Telefon Sisteminin Kurulması ve İşletilmesi İle İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi".

130 Benzer şekilde, Turkcell'in mobil telekomünikasyon hizmetleri alanındaki rakiplerinden olan Vodafone da kurumsal müşterilerine yönelik olarak ayrı bir pazarlama ve satış kanalıyla hizmet vermekte ve kurumsal müşterilere odaklanan bu firmaların listesini duyurmaktadır.

Bu açıdan bakıldığında, mobil operatörlerce kurumsal müşterilere yönelik olarak verilen GSM hizmetlerinin pazarlanması ve satışı faaliyetinin bireysel müşterilere yönelik olandan ayrıldığını ifade etmek mümkündür.

Diğer taraftan, SIM kart ve kontör satışı ve abonelik işlemleri verilmesi faaliyetini kurumsal ve bireysel müşteriler açısından aynı şekilde bir ayrıma tabi tutmak mümkün görünmemektedir. Kurumsal bir müşterinin SIM kart ve kontör kart alımını ve aktivasyon hizmetini KÇM'ler dışındaki satış ve aktivasyon noktalarından temin etmesi mümkündür.

140 Bu bilgiler ışığında, inceleme konusu Sözleşme bakımından ilgili ürün pazarları, "SIM kart ve kontör kart satışı, dağıtım ve abonelik işlemleri pazarı" ve "GSM şebekesi üzerinden sunulan kurumsal hizmetlerin satışı pazarı" olarak tanımlanmıştır.

H.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

Bahse konu ürün ve hizmetlerin tüm ülke çapında sunuluyor olması ve Türkiye sınırları içerisinde ilgili ürünler bakımından rekabet şartlarının farklılaşmasına neden olacak bir unsur bulunmaması nedeniyle ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak kabul edilmiştir.

H.4. Menfi Tespit Değerlendirmesi

150 Sözleşme'nin 4.2.14. maddesinde, KÇM'nin Sözleşme'nin imzalandığı tarihten itibaren beş yıl süreyle Turkcell ile aynı alanda faaliyet gösteren şirketlerle Sözleşme konusu veya benzeri hizmete ilişkin herhangi bir çalışmada bulunmayacağı, söz konusu şirketlere kısmen veya tamamen ortak olmayacağı, KÇM yetkililerinin bu şirketlerde çalışan, yönetici veya sair sıfatla çalışmayacağı düzenlenmektedir. Bu hüküm, Turkcell'in ve rakiplerinin mobil telekomünikasyon hizmetleri alanındaki pazar gücü, söz konusu pazara giriş engelleri ve inceleme konusu sözleşmenin süresi gibi faktörler ile birlikte değerlendirildiğinde, Sözleşme'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi uyarınca rekabeti kısıtlayıcı etkiler yaratabileceği ve menfi tespit belgesi alamayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

160 H.5. Anlaşmanın 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği Bakımından Değerlendirilmesi

2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, bir sözleşmenin Tebliğ kapsamında sayılabilmesi için anlaşmaya konu ürün ve hizmetlerin sağlayıcısı konumundaki teşebbüsün bu mal veya hizmetleri sağladığı ilgili pazardaki pazar payının %40'ı aşmaması gerekmektedir. Bu sebeple, Turkcell'in dikey anlaşma konusu mal veya hizmetleri sağladığı SIM kart ve kontör kart dağıtım ve aktivasyonu pazarındaki pazar payının hesaplanması gerekmektedir. Turkcell'in bu pazardaki pazar payının hesaplanmasında, GSM mobil telekomünikasyon hizmetleri pazarındaki abone sayıları, kontör kart ve SIM kart satışlarından elde edilen gelirler ile SIM kart satış adetleri ve/veya gelir gibi çeşitli kriterlerin dikkate alınması gerekmektedir.

170 Aşağıdaki tablolarda GSM hizmetleri pazarında faaliyet gösteren üç teşebbüsün, Turkcell, Vodafone ve Avea'nın, 2007 yılında kontör kart ve SIM kart satışlarından elde ettiği gelirler ile SIM kart satış adetleri yer almaktadır.

Tablo 2: GSM Operatörlerinin 2007 Yılında Kontör Kart Satışlarından Elde Ettiği Gelirler

Teşebbüs	Gelir (YTL)	Oran (%)
Turkcell	(.....)	(.....)
Vodafone	(.....)	(.....)
Avea	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	100,00

Tablo 3: GSM Operatörlerinin 2007 Yılında SIM Kart Satışlarından Elde Ettiği Gelirler

Teşebbüs	Gelir (YTL)	Oran (%)
Turkcell	(.....)	(.....)
Vodafone	(.....)	(.....)
Avea	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	100,00

Tablo 4: GSM Operatörlerinin 2007 Yılı SIM Kart Satış Adetleri

Teşebbüs	Adet	Oran (%)
Turkcell	(.....)	(.....)
Vodafone	(.....)	(.....)
Avea	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	100,00

180

Tablolardan da görüldüğü üzere, Turkcell'in 2007 yılında kontör kart satışlarından elde ettiği ciro toplam kontör kart satış gelirlerinin %(.....)'ini, SIM kart satışlarından elde ettiği ciro ise üç operatörün toplam SIM kart satış gelirlerinin %(.....)'unu oluşturmaktadır. Ayrıca 2007 yılı SIM kart satış adetlerine bakıldığında Turkcell'in %(.....) paya sahip olduğu görülmektedir.

TK tarafından gönderilen görüşte de, 2008 yılının ilk üç ayı itibarıyla, GSM işletmecilerinin abone sayıları bakımından pazar paylarının; Turkcell %(.....), Vodafone %(.....), Avea %(.....), gelirler bakımından pazar paylarının; Turkcell %(.....), Vodafone %(.....), Avea %(.....) olarak gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

Bildirim Formu'ndan alınan bilgilere göre, abone sayıları göz önüne alındığında üç teşebbüsün pazar payları Turkcell tarafından aşağıdaki gibi tahmin edilmektedir:

Tablo 5: GSM Operatörlerinin Açıkladıkları Abone Sayılarına Göre Tahmini Pazar Payları

Teşebbüs	Oran (%)
Turkcell	(...)
Vodafone	(...)
Avea	(...)
Toplam	100

190

Yukarıda yapılan incelemeler neticesinde Turkcell'in dikey anlaşma konusu mal veya hizmetleri sağladığı pazardaki payının %40'lık pazar payı eşiğini aştığı ve bu sebeple Tebliğ'in sağladığı grup muafiyetinden yararlanamayacağı anlaşılmıştır.

H.6. Bireysel Muafiyet İncelemesi

Turkcell Dağıtım Merkezi Sözleşmesi 2002/2 sayılı Tebliğ'in sağladığı Grup Muafiyeti'nden yararlanamadığından, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca bireysel muafiyet değerlendirmesine tabi tutulmalıdır.

İnceleme konusu Sözleşme'ye göre, KÇM'lerin yürüteceği faaliyetleri üç ana başlık altında aşağıdaki şekilde toplamak mümkündür²:

- 200
- Kurumsal müşterilere SIM kart ve kontör satışı yapmak,
 - Kurumsal müşterinin hatlarını aktive etmek, ilgili evrakı toplayarak dosyalamak ve Turkcell'e iletmek gibi abonelik işlemlerini yapmak,
 - Kurumsal müşterilere yönelik hizmetlerin tanıtımını ve pazarlamasını yapmak, hizmetin sunumunda ortaya çıkan sorunları çözümlenmesi konusunda faaliyet göstermek ve hizmetler hakkında kurumsal abonelerin çalışanlarına eğitimler vermek.

210

Abonelik hizmetleri, hattın aktivasyonundan kapatılmasına kadar tüm abonelik işlemlerini kapsayan bir hizmet grubudur. Bu hizmetler, Turkcell'in İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında vermekle yükümlü olduğu hizmetlerin bir uzantısı olarak, KÇM'lerce, Turkcell adına ve Turkcell emir ve talimatlarına uygun olarak yapılan işlemleri kapsamaktadır. Turkcell bu hizmetlerin, mevzuattaki kurallara uygun olarak verilmesini sağlamakla yükümlüdür. Abonelere karşı hizmetten kaynaklanan nihai sorumluluk Turkcell'in üzerinde bulunmaktadır.

Kurumsal abonelere hizmet sağlanmasına yönelik tanıtım, eğitim vb. faaliyetler de Turkcell'in sunmakla yükümlü olduğu hizmetlere ek olan hizmetler niteliğindedir. Özellikle mobil telekomünikasyon sektörünün dinamik yapısı sebebiyle her geçen gün yeni ürün ve gelişmeler ortaya çıkmakta, bunların KÇM'ler vasıtasıyla kurumsal abonelere tanıtılması da Turkcell'in TK ve aboneler nezdinde hizmetlerin sunumunda sahip olduğu sorumluluğun bir parçası haline gelmektedir.

220

Turkcell tarafından verilen bilgilere göre KÇM'ler, aktivasyon hizmetleri ile GSM şebekesi üzerinden sunulan kurumsal abonelere yönelik hizmetlerin tanıtımı ve satışı gibi faaliyetleri için Turkcell'den prim almaktadırlar.

Bu bilgiler ışığında, Turkcell ile TDM'ler arasındaki ilişkinin, kurumsal abonelik işlemlerinin gerçekleştirilmesine yönelik hizmetler ve bu hizmetlerin tanıtımı ve ilgili eğitimlerin verilmesine ilişkin kısmı bakımından 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin Açıklanmasına Dair Kılavuz'un 1.5. maddesinde de yer verilmiş olan acentelik ilişkisine uyduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sebeple, sözleşmenin abonelik hizmetlerine ilişkin düzenlemelerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olmadığı kanaatine varılmıştır.

230

Diğer taraftan, Bildirim Formunda kurumsal abonelere SIM kart ve kontör kart satışı yapılması bakımından da, KÇM'lerin herhangi bir ticari risk üstlenmemeleri sebebiyle Turkcell'in acentesi konumunda buldukları ileri sürülmüştür. Telekomünikasyon mevzuatı uyarınca, SIM kart üzerindeki numara bloklarının mülkiyetinin nihai olarak TK'ya ait olduğu, İmtiyaz Sözleşmesi uyarınca sözleşme süresi (25 yıl) boyunca kullanım hakkının Turkcell'e devredilmiş olduğu ve süre sonunda (veya sözleşme daha erken bir tarihte feshedilirse o tarihte) bu kullanım hakkının da sona ereceği belirtilerek KÇM'lere veya kurumsal abonelere mülkiyet hakkının hiçbir zaman geçmediği ifade edilmiştir. Buna bağlı olarak, SIM karttan kaynaklanan ticari riskin KÇM'lere aktarılmadığı iddia edilmiştir. Buna ilaveten, KÇM'lerin satamadıkları SIM

240

kartları ve kontör kartları ücretlerini geri almak koşuluyla distribütörlere iade

² Bildirim Formu'nda yer alan bilgilere göre, Sözleşme'nin imzalanmasının planlandığı şirketler, bu üç faaliyetin dışında, Turkcell'den bağımsız olarak akdettikleri sözleşmeler çerçevesinde cihaz satışı faaliyeti de yürütmektedir.

edebilecekleri belirtilerek, bu sebeple de SIM kart/kontör kart satışından KÇM'lerin ticari bir risk üstlenmedikleri ileri sürülmüştür.

Öncelikle, numara bloklarının mülkiyet hakkının TK'da kalmaya devam etmesinin ve kullanım hakları devredilen bu numaraların belirli bir süre sonunda TK'ya iade edilecek olmasının, bu numaraların somutlaştığı SIM kartların yeniden satışı sebebiyle KÇM'lerin ticari bir risk almalarını engellemeyeceğinin belirtilmesi gerekmektedir. Kurumsal abone, KÇM, distribütör ve Turkcell arasındaki söz konusu ticari ilişkide SIM kartların mülkiyet hakkı değil ancak kartlar ve bunlar üzerindeki numara bloklarının kullanım hakkı bir emtia olarak ticarete konu edilmektedir. Bu ticari ilişkide SIM kart ya da numara bloklarının mülkiyet hakkının devredilmemesi, KÇM'lerin SIM kartların yeniden satışı sebebiyle distribütöre ve kurumsal aboneye karşı üstlendikleri ticari sorumlulukları ortadan kaldırmamaktadır. Nitekim, Turkcell tarafından verilen bilgiye göre KÇM'ler, SIM kart ve kontör kart satışlarını distribütörlerden aldıkları fiyatın üzerine belirli bir kar payı koymak suretiyle gerçekleştirmektedirler.

Paralel olarak, Turkcell dağıtım sistemine yönelik olarak yürütülen bir önaraştırma sonucunda alınan Rekabet Kurulu'nun yukarıda bahsi geçen kararında, Turkcell tarafından iddia edildiğinin aksine, distribütörlerin SIM kart ve kontör kart iadesini istisnai olarak ancak kartların hatalı veya bozuk çıkması durumunda aldıkları tespitine yer verilmiştir. Dolayısıyla KÇM'lerin distribütörden satın aldıkları kartları bu istisnai haller haricinde iade ederek ödedikleri bedelleri geri alabilmeleri söz konusu değildir. Bu durum da, KÇM'lerin kart satışı sebebiyle ticari ve mali bir risk üstlendiklerini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, KÇM'lerin SIM kart ve kontör kart satışı bakımından Turkcell'in bir acentesi gibi değil; bağımsız birer teşebbüs olarak faaliyet gösterdikleri anlaşılmaktadır. Bu sebeplerle, KÇM'lerce yürütülecek SIM kart/kontör kart satışı faaliyeti açısından Sözleşme'nin 4054 sayılı Kanun kapsamında ele alınabileceği kanaatine ulaşılmıştır.

Sözleşme'nin 4.2.14. maddesinde rekabet etme yasağına ilişkin olarak aşağıdaki düzenlemeye yer verilmektedir:

“Kurumsal Çözüm Merkezi, Turkcell ile aynı alanda faaliyet gösteren GSM hizmeti veren şirketlerle işbu sözleşme konusu veya benzeri bir hizmete ilişkin herhangi bir çalışmada bulunmayacağını kabul ve taahhüt eder. Kurumsal Çözüm Merkezi ve/veya Kurumsal Çözüm merkezi yetkilileri, Turkcell ile aynı alanda faaliyet gösteren GSM hizmeti veren şirketlerle herhangi bir çalışmada bulunmayacağını, söz konusu bu şirketlere kısmen veya tamamen ortak olamayacağını ve/veya Kurumsal Çözüm Merkezi yetkililerinin bu şirketlerde çalışan, yönetici veya sair sıfatla çalışmayacağını kabul ve taahhüt eder. Bu maddede belirtilen yükümlülük iş bu sözleşmenin imza tarihinden itibaren 5 (beş) yıl süre ile geçerli olup, 12 nci maddenin ikinci paragrafı uyarınca sözleşmenin yenilenmesi sayılması, bu maddede öngörülen sürenin de yenilendiği yönünde yorumlanamaz.”

Bu hüküm sebebiyle Sözleşme'nin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ilgili ürün pazarında rekabetin kısıtlanması sonucunu doğurduğu anlaşılmıştır. Bununla birlikte, ilgili anlaşmanın Kanun'un 5. maddesinde belirtilen dört koşulun tamamını sağlaması halinde, 4. madde uygulamasından muaf tutulması mümkündür.

(a) Malların üretim ve dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileştirmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması:

Sözleşme ile kurulan dağıtım kanalı yoluyla, kurumsal müşterilere yönelik Turkcell ürün ve hizmetlerinin daha hızlı ve etkin bir şekilde ulaştırılmasının mümkün olacağı anlaşılmıştır.

290 **(b) Tüketicinin bundan yarar sağlaması:**

Sözleşme ile kurulan dağıtım sistemi sonucunda, Turkcell kurumsal ürün ve hizmetlere ulaşılabilirlik artarak, bunların etkin bir şekilde kullanımı yaygınlaşabilecektir.

(c) İlgili pazarın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması:

300 Kurumsal müşterilere özgü kanal yapılanması, Turkcell dışında, örneğin Turkcell'in rakiplerinden Vodafone tarafından da kullanılmakta olan bir sistemdir. Bu alanda GSM operatörlerinin birlikte çalışılabilecekleri telekomünikasyon ürün ve hizmeti pazarlama ve satış işiyle uğraşan çok sayıda şirket bulunmaktadır. Bunların yanı sıra, Sözleşme ile getirilen rekabet yasağının süresi beş yıl ile sınırlı olup otomatik yenilenmeye tabi değildir. Bu hususlar göz önüne alındığında Sözleşme sonucunda ilgili pazarın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

(d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması:

Bu bent ile, anlaşma ile getirilen rekabet kısıtlamalarının anlaşma sonucunda ortaya çıkan ve tüketiciye fayda sağlayan mal veya hizmetlerin üretim ya da dağıtımında iyileşme ile ekonomik veya teknik gelişme için zorunlu olması kastedilmektedir.

310 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin (a) bendinde "alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğünün" tebliğ ile tanınan muafiyetten yararlanamayacağı belirtilmektedir. Sözleşme'nin 4.2.14. maddesinde, KÇM'lerin ve yetkililerinin sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren beş yıl süreyle sözleşme kapsamındaki iş ve işlemlerle ilgili olarak, sadece Turkcell'in ürün, hizmet ve servislerini satmak için aracılık hizmetinde bulunacağı düzenlenmektedir. Ayrıca aynı maddede, 12. maddede düzenlenmiş olan süre uzatımı yoluyla Sözleşme'nin yenilenmesi halinde rekabet etme yasağına ilişkin maddenin de yenilenmiş sayılmayacağı kararlaştırılmıştır. Bu sebeple, Sözleşme'de yer alan rekabet etmeme hükmünün belirli süreli ve (a) ve (b) bendlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla bir sınırlama getirmeyen bir düzenleme olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

320 **I. SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, "SIM kart ve kontör kart dağıtım ve aktivasyonu pazarı" bakımından

- 1- Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. ile Telere Telekom Kurumsal Hizmetler İletişim ve Ticaret A.Ş. arasında imzalanan ve 37 firma ile de imzalanacak olan tip sözleşme niteliğindeki "Kurumsal Çözüm Merkezi Sözleşmesi'ne; rekabeti kısıtlayıcı hükümler içermesi nedeniyle menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,
- 2- %40 pazar payı eşiğinin aşılması nedeniyle, sözleşmenin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyet Tebliği kapsamında grup

330

- 3- 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartların tamamını karşılması nedeniyle, bildirim konusu sözleşmeye bireysel muafiyet tanınmasına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.